

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris Theologia Tripartita Universa

Complectens nunc Bibliothecam perfectam Viri Ecclesiastici, ordine
sequenti

Controversiae Heterodoxae Ac Scholasticae - Cum speciali Notitia rerum
Modernarum, & Chronologia totius Monarchiae Sacrae, & Saecularis,
Pontificum, Conciliorum &c. Haeresum omnium, ac Propositionum
damnatarum Mundi Sex Aetatum ...

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Contra fatuam conclusionem Andreæ Sall pro Secta protestantium
suscipienda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38447

quæstui Simoniaco omnis in Ecclesiam aditus severissimè præcluditur. Et quidem Eugenius IV. præcedentium Pontificum ac Conciliorum vestigiis insistens suo diplomate, post multa in hanc rem decreta, his verbis concludit. Statuentes præterea quod universi & singuli, etiam præmissa (quævis) dignitate præditi; qui quomodolibet dando vel recipiendo Simoniam commiserint, aut ut illa fiat Mediatores extiterint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurrant &c. Et ne harum legum vigor lapsu temporis vel in minimo laxaretur, proximo sæculo diserte innovatur à Leone X. in sua Constitutione quæ incipit *Superna*. §. 37. Constitutiones, inquit, per Antecessores nostros, etiam in Sacris Conciliis contra hujusmodi Simoniacos editas innovamus, easque inviolabiliter servari præcipimus, ac pœnas in eis contentas pro expressis & infertis haberi, & delinquentes, etiam auctoritate nostra, affici volumus. Atque has Constitutiones perpetuo valituras & in quovis Ecclesiæ tribunali severissimè observandas, non minori semper curâ alii, atque alii Pontifices instaurant.

Quis ergo, nisi fatuus, uni credat Egano fugitivo, Apostata, & Ecclesiæ Romanæ hosti jurato, contra hæc quæ adduxi testimonia, ac publica Ecclesiæ Jura, ac tribunalia toto orbe notissima.

Hinc ego vos, Academici Oxonienses, qui Eganilibello testimonium apposuistis, & omnes cordatos monitos velim, ut omnia sedulo circumspiciatis anteaquam autem hujusmodi Transfugis, multò minus fidem præbeat, qui prius honestatem omnem quam fidem exuerunt.

Veniunt illi ad vos in vestimentis ovium, intus autem sunt lupirapaces, qui non dubitant quævis calumniâ Ecclesiæ Romanæ famam lacerare, ut hac infami arte vestram gratiam ac patrocinium promereantur. Latet, mihi credite, later intus fraudulentus Sinon, qui multa de Danias mentitur, paratus interea, si res ferat, vestram quoque Trojam incendere, eoque se protripe quo libido, quo lucrum, quo novus furor impulerit. Tales, inquit *Erasmus* ad Unibaldum, tantum quærunt censum, & uxorem, cætera præstat illis Evangelium, hoc est, potestatem vivendi ut volunt. Neque hic de genio irrequieto quo transfugæ illi agitantur nostri tantum temporis sensus aut censura est. Innotam illis levitatem ac depravatam indolem visis coloribus depinxerunt nobis primi Ecclesiæ Patres, ne malis artibus incautos in fraudem inducerent. Non existimes, ait S. Cyprianus de unitate Ecclesiæ, bonos de Ecclesiâ posse discedere; triticum non rapit ventus, nec arborem solidâ radice fundatam procella subvertit, inanes paleæ tempestate jactantur, invalidæ arbores turbinis incursione evertuntur. In eandem sententiam notat Tertullianus per hujusmodi Ecclesiæ spumas ac vilia purgamenta, sincerum illius corpus magis purum, integrumque conservari. Avolent quantum volent paleæ levis fidei quocunque afflatu tentationum, eò purior massa frumenti in horreo Domini reponetur. Hæc omnia in levissimis Egani moribus quàm aperte eluceant quisquis observare voluerit, facile concludet, nihil aliud ab hujusmodi protheo, quàm malas artes, fraudes, ac calumnias, expectandum fuisse.

Contra fatuam Conclusionem Andreæ Sall pro Sectâ Protestantium suscipienda.

A Sêritille, in sua Recantatione, post diuturnum studium, ac considerationem Ecclesiæ Romanæ, & Lutherane, setandem *Conclusisse*, Fidem Ecclesiæ Anglicanæ tutiorem & securiorem esse pro sua salute, quàm viam Ecclesiæ Romanæ.

Itane tu concludis, infelix Dialectice? Expendisti igitur, te fatente, pro veritate Ecclesiæ Romanæ totius panè orbis Christiani commune testimonium, per mille quingentos annos à Christo usque ad Lutherum, omnium populorum, omniumque gentium consensu receptum. Adeo ut toto illò sæculorum decursu, præter Romanam, nullam omnino possis designare Ecclesiam palam cognitam, de qua potuerit verificari perpetuus illius symboli articulus, Credo in Sanctam Ecclesiam Catholicam. Nulla ergo in orbe terrarum per mille quingentos annos publicè nota fuit Catholica, id est, universalis Christi Ecclesia, vel sola debuit esse Romana. Et tu ex hæc præmissâ concludis, rejecta Religione Catholicâ ac Romanâ, securiorem tuæ salutis fore Confessionem Protestantium in Angliâ, quam & tota Ecclesia Catholica, & alia Sectæ per orbem diffusæ, & maxima pars ipsius Angliæ tanquam falsam, erroneam, ac hæreticam profusè damnant, & execrantur. Adeo ut nullum toto orbe angulum, nullam Sectam, aut Sectarium mihi possis demonstrare, qui in constituendo Capite, primatu, & hierarchia Ecclesiæ, cum Anglicana Protestantium Sectâ conveniat.

Tunc Sall, & Sal, ut ipse putas, magnæ sapientiæ, tunc sanâ mente ponderasti pro Ecclesiâ Romana tantam tamque constantem omni ævo Miraculorum gloriam, quam ipse Christus publicam veræ Ecclesiæ notam ac testimonium esse pronuntiat. Non ignoras quanta Compostellæ, ubi aliquando vixisti, edantur prodigia omnibus conspicua, quanta Laureti in ipso sinu Ecclesiæ Romanæ, ut alia fileam toto orbe notissima. Sat tibi nota constantia tot Martyrum signis innumeris à Deo comprobata, qui omni ævo veritatem Religionis Romanæ suo sanguine ita consignant, ut nullis Tyrannorum tormentis (multò minus unius pseudo-Episcopi blanditiis) à primævæ fidei confessione dimoveri potuerint.

Hanc tu Religionem pro animæ tuæ salute tibi deferendam concludis, & amplectendam Sectam patrum Protestantium, cujus originem, aut progressum omni ævo à Christo usque ad Lutherum, & tu, & orbis universus ignorat. Pro cuius veritate, præ aliis Sectis, quæ ipse condemnas, nullum particulare Dei testimonium, nullum generale Concilium, nullum divinum Miraculum, nullum sæculorum aut gentium consensum poteris in medium proferre. Quidquid enim tu pro Cætu protestantium sive ærcano, tibi quæ ignoro Spiritus testimonio, sive ex Scripturarum intelligentia illis folis à Deo donata, prætendes; idem sibi Puritani, idem Anabaptistæ, idem independentes, idem reliquarum Sectarum colluvies eodem jure vindicabit. Non tantum ergo totius orbis Catholici suffragio, sed tuo etiam judicio constrictus & condemnatus teneris.

Heu Sall Imiserande, Sal infatuare; ad eone tuus ille in Christo Pater, aut potius parricida, te potuit dementare, & omnem bonæ mentis aciem eripere

eipere, ut in Conclusionem tam stolidam, tam caecam, tam infamem te adactum fateare: Quæ tandem factum est, infausta metamorphosi, ut qui poteras tibi & aliis sal esse Christianæ Sapientiæ, nunc ut insulsum cadaver ad nihilum valeas ultra, nisi ut mittaris foras, & ab hominibus ubique gentium tuo merito conculceris.

At agnosce infelix, agnosce tandem, quanta te involverit mentis caligo, quæ cæco impetu Te in hanc erroris abyssum præcipitem adegit. Revoca, dum licet, infaustum gradum, quo ad interitum festinas. Aderit brevi dies illa extrema, aut potius nox caliginosa, in qua dabitur profligatæ vitæ errata serò agnoscere, nunquam reparare. Respice vel nunc statum animæ tuæ miserandum, in quem te ultro demeristi. Extra sinum matris Ecclesiæ tanquam abortivum te proiecti: sacrum Sacerdotii ministerium tot modis temerasti; vota Deo nuncupata ausu Sacilego proculcasti: omnia salutis remedia tanquam inane ludibrium longè abiecasti. Et adhuc tot scelerum reus haud seriò advertis, quàm horrendum te iudicium, quàm dira sententia, quàm immane barathrum expectet. Quid dico expectat? Jam coram orbis tribunali tua perfidia patefacta est, omnium iudicio condemnatus, & vinculis tuæ conscientiæ constrictus teneris, in profundum gehennæ, nisi respicias, quæ nescis horrà abripiendus. Ridet interea & exultat in interitu tuo infausta Hæresis, ejusque Ministri, quibus te nefandis errorum catenis mancipandum tradidisti. At luget ex adverso finus tuum Patria charissima quæ te olim genuit: luget Ecclesiæ quæ te à teneris in sinu fovit: luget Cætus ille Sanctissimus, qui te optimis legibus & exemplis instituit. Si enim censum communi luctu descendendum corpus quod deseruit anima, quomodo non descendenda est anima quam deseruit Deus?

Atque utinam tandem tu teipsum desere incipias: neque verò poteris, nisi ferreus es, à salubri luctu ac lachrymis temperare, si oculis tuis seriò proponas statum animæ tuæ tot modis horridū ac luctuosum: deformata omnia pristina Religionis vestigia, obliteratam pietatis speciem, extinctam probitatis imaginem, aut potius in imaginem Satanæ sacrilego furore transformatam.

Pandit adhuc Clementiæ sinum prodigo Filio benignus Deus. Humanum esse novit labi & errare, sed dæmoni proprium in errore perdurare. Unica ad salutem restat via, à lapsu gradum revocare, errores agnoscere, ac palam abdicare. Non desunt tibi etiam in Anglia non indecora magnorum heroum exempla, qui non dubitarunt abdicato quovis officio, dignitate, & Aulæ gratiâ, errores potius corrigere, & ad Romanæ Ecclesiæ gremium convolare, quam certissimum æternæ salutis naufragium incurrere. Et tu tandem Saul, qui hossecutus es errantes, sequere dum licet penitentes: utque in oppugnanda Christi Ecclesiæ te subito in Saulum transformasti, ita in propaganda ipsius fide ac veritate, te deinceps Paulum exhibe. Hoc à te tuo jure deposcit toties indignè proculcata Religio, violata conscientia & æquitas & caput est, nunquam nisi sic evitanda mors illa immortalis, & gehennæ nunquam extinguendæ supplicia.

Quod si in ista qua detineris mentis caligine, incipiat tandem tibi radius aliquis divinæ lucis obotri.

R.P. Arsdel. Tom. I.

ri, reflecte oculos ad Petram unde excusatus, neque pudeat post tot errorum labyrinthos ad agnitam olim Ecclesiæ Catholicæ semitam respectare.

Utque tibi ad hoc non desint Considerationes idoneæ, quas in Dei conspectu sincero animo revolvas, non recuavi (utinam in tuam quoque salutem) laborem formandi in hoc Opere pauca quædam ac dilucida argumenta, quibus necesse est à Novatorū erroribus ad veram Ecclesiæ quemlibet adduci, qui apertam salutis viam animo non penitus obcæcato investigare voluerit.

Refelluntur Calumniæ Sectariorum in Anglia malignè conficta contra Patres Societatis ibidem.

Nihil omni tempore studiosius agunt Sectarii illi, quàm ut Patres Societatis præ cæteris persequantur, exterminent, & populo reddant execrabiles, ne illi suis erroribus pergant oblitescere. In hunc finem malignè illis affingunt opiniones maximè detestabiles, uti de licito usu æquivocationum ad tegendam conjugationem in Regis vitam: de absolutione, & negatione istius criminis etiam cum juramento in articulo mortis: de licita occisione Regis hæretici ut Religio Catholica introducat: & depositione illius per subditos si à Papa excommunicetur: & per dispensationem Papæ posse mendacium fieri licitum, & alia quæ hic sequuntur.

Sed contra has calumnias. Primò, Manifestum est ex Societatis probatis Doctoribus in Libris publicis, & toti orbi conspicuis, doctrinam illius odiosis illis, & calumniosis assertionibus prorsus adversari. De quibus, aliisque hujusmodi, pluribus *Martinus Becanus Opusculo 12.*

Secundò, Patet hoc evidenter ex publica Declaratione ipsius Regis Galliæ Henrici IV. qui in hoc contra Calvinistas calumniatores Jesuitarum patrocinium pridem suscepit. Sic enim inter alia pronuntiavit coram Senatu Parisiensi in pervigilio Nativitatis Christi anno 1603. Neque verò (illi) aliquid docent, quo Ecclesiastici illi non tribuant quod est tribuendum: Nec unquam inventus est qui ab iis necem Regum didicerit. Quare, totum hoc quod illis objicitur, nihil est. Ita hæc, aliæque manifestè confirmat *Antonius Possévinus in Apparatu sacro tomo 3.*

Tertiò, ut horum singula in particulari reddantur omnibus manifesta prorsus, & irrefragabilia, Ipsius Societatis Anglicanæ Declarationem de singulis disertè ad verbum expressam, hic ex ipsis actis fideliter subjiicio.

Declaratio Patrum Societ. JESU Provinciae Anglicanæ facta in Congregatione Provinciali habita Gandavi ad 1. Julii Anno 1681.

Cum non solum detestandam nobis conjugationem malitiosè affinxerint in Anglia Hæretici, verum etiam varias à Christiana, & vera Theologia perquam alienas, summèque execrabiles opiniones atque sententias, videlicet.

I. Licet esse per æquivocationem susceptam in vitam Regis conjugationem tegere, etiam cum legitime quis à Judice interrogatur.

II. Possè quempiam qui criminis commissi absolutionem